

DEVLET ŞÛRASININ BİR TEVHİDİ İÇTİHAD KARARI MÜNASEBETİYLE

18/6/1954 tarihinde Devlet Şûrası dâva daireleri umumî heyetinden E. 54/41, K. 54/124 numarasını alan bir tevhidî içtihad kararı çıkmıştır. Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkındaki 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesiyle ilgili olan bu karar mezkûr maddenin tefsiri hakkında vaki müracaatın reddi suretiyle Büyük Millet Meclisinde ikinci defa tetkik edilmiş ve aydınlatılmış bir mevzua taallûk etmesi itibariyle daha etraflı bir incelemeye tâbi tutulmaya hak kazanmıştır. Üçüncü tertip düsturun 29 uncu cildinin 1058 ve 1059 numaralı sahifelerinde yer alan 1611 sayılı karar hâdise ile ilgili bütün ihtimalleri taramak ve her ihtimâl üzerinde ayrı ayrı durmak suretiyle meydana getirilmiştir. Bu kadar mesaiye rağmen mevzuun tevhidî içtihada mahal verecek kadar birbirine uygun düşmeyen kararlara yol açacak surette tereddütleri mucip olması kanunların tedvininde nekadar büyük bir gayret sarfı lâzım geldiğini gösteren bir vakıadır.

Her şeyden önce 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesini gözden geçirelim. Bunu yaparken de bu maddenin istisnai mahiyetini nazara alarak bu istisnaya lüzum görülmesini mucip olan aynı kanunun üçüncü maddesini tetkik edelim. Üçüncü madde 3656 sayılı kanunun yedinci maddesini değiştiriyor. Bu yeni yedinci maddenin birinci fıkrasında yukarı dereceye terfi için en az üç sene bir derecede bulunmuş ve bu kadar müddet o derece maaşını fiilen almış ve üst dereceye terfia ehliyet kazanmış olmak şarttır. Bunlarla da mesele hal edilmiş olmaz; ortada bir de muhasebei umumiye kanununun 82 nci maddesinin kadro fevkinde maaş verilemeyeceğini gösteren hükmü mevcuttur. Terfiin tahakkuk edebilmesi için bu şartın da yerine gelmesi lâzımdır. Görülüyor ki üst derece maaşı alabilme keyfiyeti esaslı hükümlere bağlanmıştır. Bu sarıh hükümlerin çerçevelediği mevzu 4598 sayılı kanunun dördüncü maddesinin meydana getirdiği bir istisnaya maruz kalmıştır. Bu istisnanın ise her istisna gibi mevrudine maksur kalması zaruridir. (1) Hukukî durum bundan ibaret olunca bu maddenin tatbikatında tevsi cihetine gidilemeyeceği gibi bu maddenin sükûtundan veya muhalif mefhumundan hüküm istihracına da kalkışılmaz.

(1) Dördüncü maddenin menşei ve tekâmül safhaları için bakınız : Siyasal Bilgiler fakültesi dergisi: Cilt IX. Sayı I. Sahife: 135 - 140.

Bu nokta üzerinde evvelce uyanan tereddütleri izale etmek için adı geçen dördüncü maddenin tefsiri bahis konusu olmuş, Büyük Millet Meclisince durum eşine az rastlanacak surette bütün şümülü ile incelenerek 1611 sayılı karar ile yoruma mahal olmadığına karar verilmiştir (2) Bu karar memurların aşağı derecede bir vazifeye tayini keyfiyetini dört kısma ayırmaktadır. Bunlardan incelemeye çalıştığımız tevhidî içtihad kararı ile en yakın alâkası olan "d" bendindeki (kendi rızasıyla herhangi bir mahaldeki aşağı bir kadro memuriyetini tercih ve kabul) halidir. Büyük Millet Meclisi kararı bu "d" bendini "c" bendi ile müştereken mütalâa etmekte ve bu bentlere göre "bir memurun aşağı derece memuriyeti kabule rıza göstermesi" nin "tamamiyle menfaat mülâhazasından doğduğu", "bu hareket" in "o derece aylığını almaya rıza göstermiş olduğunun bir ifadesinden başka bir şey olmadığı" neticesine varmaktadır. Hiç şüphesiz bu ibaredeki "menfaat" kelimesinin en mutlak mânâsında anlaşılması lâzım geldiğini ve şerhlerin ehvanini ihtiyar keyfiyetini de içine aldığı söylemeğe bile hacet yoktur. O halde 4598 sayılı kanunun tatbikatında hükmün bu istisnai mahiyetini gözönünde bulundurmak ve metnin dışına çıkan anlayış tarzını red etmek zaruretini teslim eylemek gerekir. Bundan dolayıdır ki 1611 numaralı karar bu noktalara temas eyledikten sonra muhasebei umumiye kanununun 82 nci maddesinin kadro fevkinde aylık verilemeyeceğine dair olan hükmünü hatırlatmakta, 4598 sayılı kanunun dördüncü maddesinin bu hükmü ihlâl etmeyip ona muayyen kayıt ve şartlarla bir istisna yarattığını ilâve eylemektedir.

1611 numaralı kararın mevzuatımız prensiplerine müteallik bu izahatı karşısında tedkik eylemekte bulunduğumuz tevhidî içtihad kararını okuyalım. Bu karar şu ibareyi ihtiva etmektedir: 4598 sayılı kanunun verdiği cevazın bulunduğu dereceden dîn maaşlı bir hizmete nakil edilenlere teşmil edilemeyeceği tefsirle hal edilmiş olmakla beraber bulunduğu derecenin maaşını almakta iken bir derece aşağı kadroya tayin edilenlerin de tefsirin şümülünde bulunduğu dair bir kayıt ve sarahati ihtiva etmemektedir." İşte tevhidî içtihad kararının özü bu cümle içine sıkışmıştır. Bu cümlede ifadesini bulan fikrin doğruluğu derecesini araştırırken ister istemez memur statüsü ile alâkalı hükümleri kül halinde nazara almak zaruretine bir kere daha işaret etmek lâzım gelmektedir. Bunu yaparken ilk söylenecek nokta 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesine göre bir memura verilen üst derecenin kendisine bu üst derece verilen memur için terfi teşkil eylediği keyfiyetidir. (Hattâ aynı memuriyetin mukabilinde ödenen kademeli maaşlar bile bu terfi işlerinde bahis mevzuu olmuş, Büyük Millet Meclisi 1749 sayılı kararıyle 4598 sayılı kanunun üçüncü maddesinin de tefsirine mahal olmadığını tesbit

(2) Memur statüsünün konu ile ilgili hükümlerini etraflı surette inceleyen 1611 sayılı karar 3 cü tertip düsturun 29 cu cildinin 1058 - 1060 numaralı sahifelerindedir.

eylemiştir.) Böyle olunca maaş bakımından almakta olduğu maaşı bulunduğu derecenin kadro maaşı olarak almakla, üst derece maaşı olarak almak arasında hukuken bir fark görülmemek icap eder; hakikatte fark yoktur. Bundan dolayı Başvekâletten Büyük Millet Meclisi Reisliğine yazılan ve 1611 sayılı karara yol açan 13/6/1947 tarihli ve 72 - 79 numaralı tezkerede mevzuu aydınlatmak için 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesi ile ilgili olarak bütçe encümeni mazbatasından bazı parçalar nakledilmektedir. Bu parçalardan bilhassa şu kısım dikkati çekecek mahiyettedir: (bu madde ile memurlara verilen terfi hakkı yukarıda bir sayılı fıkrada izah olunan zaruretlere veya memurun bulunduğu vazifede kalması idarece faydalı görülmesi lüzumuna müstenit olduğundan kadronun iki üst derece aylığını bu suretle almış olan bir memurun aynı kadro aylığına tekabül eden başka bir vazifeye nakli bu vazifeden evvelce almış olduğu iki üst derece aylığını almakta devam etmesi tabii ise de açıkta bulunan bir memurun herhangi bir zaruretle müktesep hakkı bulunan dereceden daha aşağı bir dereceye tayini halinde kendisine o kadroda kaldıkça bu maddeye istinaden iki üst derece aylığı verilmesi derpiş edilmemiş ve bu şekilde müktesep hakkından aşağı bir dereceye tayin olunan memurun müktesep hakkına muadil açılacak ilk münhale tayini hakkı zaten mahfuz bulunduğundan...). Bundan sonra tezkere şu satırlarla devam ediyor: kadrosunda bir veya iki üst derece aylık almakta iken aynı kadro aylığına tekabül eden bir memuriyete naklolunan memurun evvelce aldığı üst derece aylığını (madede yazılı diğer şartların yeni memuriyetinde de mevcut olması halinde) almakta devam edebileceği, bunun dışında müktesep hakkından daha aşağı aylıklı bir kadroya tayin olunan memurun durumunun bu madde ile ilgili bulunmadığından kendisine de sadece kadro aylığının verilmesinin mümkün olduğu açıkça gösterilmiş olup müktesep hakkından daha aşağı aylıklı bir kadroya ister arzusu ile isterse idarî lüzum ve zaruretlere binaen naklolunan memurlara nakledildikleri memuriyetlerinde, eski aylıklarının verilebileceğine dair herhangi bir kayıt ve işaret bulunmamaktadır.

Bundan sonra 1, 2, 3 numaralı kısımlarda mesele neticeye bağlanmakta ve 1 numaralı kısım da "memurların kendi kadro aylıklarından daha aşağı aylıklı memuriyetlere rızalarıyla geçmiş bulunanlara, kadrosu ne olursa olsun o kadroda evvelce aldığı bir veya iki üst derece aylığın verilmesi suretiyle işlem yapılması, kadro fevkinde aylık verilebileceği esasının umumî bir kaide olarak kabulü demek olur.

Halbuki genel muhasebe kanununun halen yürürlükte olan hükmü böyle bir uygulamaya müsait değildir." denilmektedir.

İki numaralı kısımda ise "böyle bir esas, bir memurun aldığı aylığı vermek suretiyle, kadrosundan bir veya iki derece aşağı bir memuriyete geçirmeğe imkân verir ki bu da memurun kanunu ile müesses memur hukuku ile kabili telif değildir." deniliyor.

Bu kısım bazı misaller vererek devam ediyor ve üçüncü kısımda da teşkilât kadroları bakımından bu tarzdaki hareketin husule getireceği mahzurlar izah ediliyor.

Hükûmetin tefsir talebini havi tezkeresinde ileri sürülen fikirleri uzun uzadıya buraya almamız sebepsiz değildir; hadiseyi tedkik eden bütçe komisyonu E. 3/130, K. 8 numaralı raporunda "Komisyonumuz, 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesinin bu yönlerden yoruma mütehammil olmayıp hükümleri sarih bulunduğu, hükûmet anlayış ve uygulamasının bu sarahate uymakta olduğu ve maddedeki iki üst derece aylığı alma hükmünün madde yazılı muayyen kayıt ve şartlara bağlı olup genel muhasebe kanununun 82 nci maddesi hükmü hilâfına kıyas yolu ile başka hiç bir suretle uygulanmasına imkân bulunmadığı neticesine varmıştır" demek suretiyle bu hal tarzını benimsemiştir.

1611 sayılı karar ile Büyük Millet Meclisinin bu görüşü kabuleylemiş bulunmasıyla hükûmet anlayışının esas alındığı neticesi meydana çıkmaktadır.

Hatırımda kalan hadiseler göre bu meselenin tarihini şöyle çizmek mümkündür. Dahiliye Vekâleti Müsteşarlığına tayin edilen rahmetli Sabri Öney 150 lira maaşlı Balıkesir Valiliğinden getirilmişti. Dahiliye müsteşarının maaşı 125 lira olduğu için kendisine evvelki maaşının ödenmesini istemiş, hattâ birinci derecede kanunun tayin ettiği müddeti doldurduğu için 100 lira da tazminat ödenmesi talebinde bulunmuştur. Bu istek kabul edilmeyince merhum Maliye Vekâleti aleyhine bir dâva açmıştır. Devlet Şûrası dava daireleri umumi heyetinde tetkik edilen bu davayı E. 46/2, K. 46/12 numaralı ilâm ile davacı kazanmıştır. Ekalliyet 100 lira tazminatın da verilmesi icap edeceğini düşünmüş ise de ekseriyet bu görüşe iştirâk etmemiş, fakat "125 lira aylıkta evvelce süresini doldurmuş ve ehliyeti de üst makamca onaylanmış bulunan davacıya 4598 sayılı kanun geçerliğine uyularak 150 lira aylığın verilmesine karar vermiştir. Davalı Maliye Vekâleti bu kararın tashihini istemiştir. E. 46/20, K. 47/4 numaralı kararlar 14/2/1947 tarihinde bu tashih talebinin de reddine karar verilmiştir.

Diğer bazı davalar da aynı düşünce dairesinde hal edilince hükûmet bu telâkkinin doğurabileceği neticeleri düşünerek ve bu anlayışı kanunun ruh ve maksadına aykırı bularak meseleyi tefsir yolu ile hal ettirmek için Büyük Millet Meclisine müracaat etmek ihtiyacını duymuştur. Şu izahat gösteriyor ki 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesinin memurlara temin ettiği üst derece yani kadrosuz terfi imkânından muayyen şartlar ve kayıtlar altında istifade edilebilir.

Tevhidi içtihad kararı, 4904 numaralı kanunla değiştirilmiş bulunan 3546 sayılı kanunun 29 uncu maddesindeki son cümleye göre, kendisinden sonra çıkacak benzeri işlerde kendisine uyulmak mecburi bulunduğu için,

tâbir caiz ise, kazaî kanun demektir. Bu itibarla içtihadı birleştirme kararı veren heyetler bu kararlar için daha derin ve etraflı düşünce ve hazırlık ile cihazlanmak zorundadırlar. Bu vazife kanun hükmünün neden ibaret olduğunu tayin ve tesbit ile tatbikata ışık tutmak, yolları aydınlatmak külfetini tazammun etmesi itibariyle vazifeliler her şeyden önce kanunların niçin konulduğunu araştırmak durumundadırlar. Hukuk kaidelerini onların meriyete konmalarını icabettiren sebepleri, karşıladıkları ihtiyaçları göz önünde tutarak tatbik etmek yolu gidilecek tek yoldur. Bu esasa riayetsizlik halinde keyfiliğe gidilmiş olur. Bundan dolayı 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesini ve bu maddenin tefsirine mahal olmadığını bildiren Büyük Millet Meclisinin 1611 numaralı kararını bu mülâhazanın tesiri altında anlamağa çalışmak zaruridir. Tevhidi içtihad kararı meselenin ilk önce menfi tarafını ele almakta ve “4598 sayılı kanunun verdiği cevazın bulunduğu dereceden dûn maaşlı bir hizmete nakil edilenlere teşmil edilemeyeceği tefsirle hal edilmiş” olduğunu tesbit eylemekte ve devam ederek “bulduğu derecenin maaşını almakta iken bir derece aşağı kadroya tayin edilenlerin de tefsirin şümulünde bulunduğu dair bir kayıt ve sarahati ihtiva etmemektedir.

İçtihadın birleştirilmesini icap ettiren kararların mevzuları da 4598 sayılı kanunun 4 üncü maddesine göre alınan bir maaştan dûn dereceye tayin edilmiş şeklinde olmayıp doğrudan doğruya bulunduğu kadroda o kadro maaşını normal olarak almakta iken bir derece aşağı maaşlı bir kadroya nakil halinde olunacak muameleye müteallik bulunmaktadır. Tefsirlerin sadece taallûk ettikleri hususa hasri tabiî ve zaruri olup tevsii caiz olamaz.

Şu hale göre herhangi bir kadroda o kadro maaşını almakta iken bir derece aşağı kadro maaşlı bir hizmete kanunların verdiği cevaza ve tayine yetkili makamların tensip ve takdirlerine binaen tayin edilmiş olanlara gerek bidayeten ve gerek tayinden sonra dahi son tayin olunduğu kadroda bir müddet bekletilmeksizin 4598 sayılı kanun dairesinde eski maaşının verilmesine kanuni bir mâni bulunmadığına ve bu bapta tefsir de bu yolda bir muamele ifasına mâni bir hükmü ihtiva etmediğine binaen içtihadın dava daireleri umumi heyetinin 9/10/1953 tarih ve 132 sayılı kararı dairesinde tevhidine” demektedir.

Meseleyi tetkike tevhidi içtihad kararında geçen bir tâbiri düzeltmekle başlayacağız: 1611 numara altında Büyük Millet Meclisinden çıkan 11/6/1948 tarihli vesika tefsir değil karardır; bununla beraber diğer kararlar gibi tefsire mahal olmadığına demiyerek 4 üncü maddenin genel muhasebe kanununun 82 nci maddesi hükmü hilâfına kıyas yoluyla başka hiç bir suretle uygulanmasına da imkân bulunmadığını tasrih ediyor. Maddenin kanaatimizce, zaten şüphe ve tereddüde mahal bırakmayan metni bu suretle

bir kat daha aydınlatılmış bulunuyor. Şu hale göre maddenin kimlere ne suretle tatbik edileceğini araştırmak, ihtilâf vukuunda, hakime düşen vazifedir.

Tevhidi içtihad kararı bu esastan ayrılmış görünüyor, zira bu kararın ifadesine bakılırsa maddenin hangi hallerde tatbik edileceği araştırılacak yerde hangi durumlara tatbik edilemeyecek olduğunun tesbitine teşebbüs edilmiş, böylece maddenin tatbik sahası dışında kalan hadiseleri başka hükümlerin tanzim eylediği gözden kaçırılmıştır.

Bir memurun maaş bakımından müstesna hakkı olan teadül derecesi ile istihdam edileceği kadro derecesi arasında bir fark mevcut olursa ne yapılacaktır? Muhasebei umumiye kanununun 82 nci maddesi kadro fevkinde maaş verilemeyeceğini beyan etmekle yalnız muhasipler için bir âmir hüküm koymuş olmuyor; aynı zamanda memur statüsünde yerini bulması icap eden bir esas vaz ediyor. 4598 sayılı kanun bazı mülâhazalarla bu esastan ayrılıyor ve kadro fevkinde maaş verilmesini dördüncü maddesiyle tecviz etmiş bulunuyor. Bundan dolayıdır ki 1611 sayılı karar bu hükmün mevridi hariçinde ve adı geçen 82 nci madde hilâfına kıyas yoluyla hiç bir suretle uygulanmasına imkân bulunmadığını tasrih ediyor.

Tevhidi içtihad kararı ise meseleyi ikiye ayırıyor; birinci mesele olarak kendisine 4598 sayılı kanunun dördüncü maddesine göre verilen üst dereceden dîn dereceye tayin, ikinci mesele olarak doğrudan doğruya bulunduğu kadroda o kadro maaşını normal olarak almakta iken bir derece aşağı maaşlı bir kadroya nakil halinde olunacak muameleyi düşünüyor. Kabul etmek lâzım gelir ki karar meseleyi vaz edememiş, ortaya çıkaramamıştır. Tetkiki lâzım gelen meseleler yok, mesele, bir tek mesele vardır; o da doğrudan doğruya bulunduğu kadroda o kadro maaşını normal olarak almakta iken bir derece aşağı maaşlı bir kadroya nakil edilen memura gerek bidayeten yani bir derece aşağı memuriyete tayin edilirken, ve gerek tayinden sonra son tayin edildiği kadroda bir müddet bekletilmeksizin 4598 sayılı kanun dairesinde eski maaşının verilmesi mümkün olup olmadığı keyfiyetidir. Sabri Öney davasında ittihaz olunan karar - ki 1611 sayılı karara varan tefsir talebinin ilk mucip sebebini teşkil eder - bu konu ile meşgul olmuştur. Sabri Öney 150 lira kadroda maaşlı Balıkesir Valiliğinde bu kadro maaşını, üst derece bahis mevzuu olmaksızın, almakta idi. Kendisini 125 lira kadro maaşlı Dahiliye Vekâleti Müşteşarlığına tayin ettiler. 125 lira kadro maaşlı bir memuriyette 150 lira üzerinden bir memura maaş vermek için tek imkân bahşeder sanılan hüküm 4598 sayılı kanunun dördüncü maddesidir; idare de böyle yapmış, Sabri Öney'e bu madde mucibince bir üst derece maaş vermiş idi. Muhaseplik bu muamele tarzını 4598 sayılı kanunun dördüncü maddesine ve 1050 sayılı muhasebei umumiye kanununun 82 nci maddesine aykırı bularak maaş 150 lira üzerinden ödemekten imtina eylemiş, dava da

bunun üzerine açılmıştı. Sabri Öney davayı kazanmış, arkasından Adliye Vekâleti Müsteşarlığından temyiz mahkemesi azalığına nakledilen bir zatın vaziyeti bahis mevzuu olmuştu. Devlet Şûrası bu defa da aynı görüşü muhafaza eylediği içindir ki Maliye Vekâleti dördüncü maddenin tefsir yolu ile çerçevesinin tesbitini istemek lüzumunu duymuş, hükûmet de bu görüşe iştirâk eylediği için girişilen teşebbüs sonunda 1611 sayılı karar meydana gelmiştir.

Tevhidi içtihad kararı şimdi bu makûs tatbikatı ihya etmek neticesini verecek bir durum meydana getirmektedir. Bu kararda mevcut olan "Kanunların verdiği cevaza..... binaen" ibaresinden ne kastedildiği iyice anlaşılamıyor. Merhum Sabri Öney davasında istinat olunan noktalardan biri de 1700 numaralı Dahiliye memurları kanununun beşinci maddesi idi. Bu maddeye göre Müsteşar, birinci ve ikinci sınıf valiler veya..... umum müdürler arasından tayin olunur. Bu cevaz hiç şüphesiz diğer mevzuatın hükümlerini, hususiyle kendisinden sonra yürürlüğe girmiş olan kanunlar üzerine tesir etmek suretiyle değiştirmez. Vekâlet emri ve açıkta kalma halleri için ise evleviyetle bahis konusu olmamak gerekir; zira bir taraftan memura bir alt derece teklif etmek, diğer taraftan o derecenin karşılığını almak suretiyle zarar görmesini önlemek için bir üst derece vermek dördüncü maddenin düşündüğü ve âmme hizmetinin iyi yürütülmesi gayesine matuf olan himaye tedbirini bu maksat dışına taşımak olur ki bunun kabulüne imkân göremiyoruz. Bu sebeple bir memur kanunların verdiği cevaza binaen de olsa maaşına tekabül eden kadroda meselâ 150 liralık kadroda 150 lira üzerinden maaş almakta iken bir derece aşağı kadroya misalimizde olduğu gibi 125 lira maaşlı kadroya tayin edilince kendisine gerek ilk tayinde gerek sonradan yani bu derecede üç sene bulunmadan üst derece maaşı yani 150 lira maaş verilemez. 4598 sayılı kanunun dördüncü maddesi bu nevi tediyelere mâni olan kanuni hükümleri ilga etmek için değil bu hükümlere istisna vücuda getirmek üzere konmuştur. 1611 sayılı karar bu noktayı pek açık olarak belirtmektedir. Bu sebepten dolayı 1611 sayılı kararı dördüncü maddeden müstakil bir hüviyete sahip imiş gibi mütalâa etmekte isabet yoktur. Hele bu kararın sükûtundan mâna çıkarmaya kalkışmak onu zorlamaktan başka bir şey olamaz. Onun ve mânasını aydınlatmağa çalıştığı dördüncü maddenin sakit olduğunu tesbit eylediği andan itibaren tevhidi içtihad mevzuatımızda mevcut olmayan bir neticeye varmak zorunda kalmaktadır ki, bu netice onu ister istemez tesis sahasına götürmektedir. Nitekim tevhidi içtihad kararı ile yapılan şey de bundan ibarettir.

Bu netice tevhidi içtihad kararları ittihazına selâhiyet veren hükümlerin iyi tatbik edilmemesinin yani bu selâhiyetin lüzumu kadar dikkat ve itina ile kullanılmamasının nasıl mevzuata aykırı durumlar meydana gelmesine yol açabileceği noktası üzerinde ehemmiyetle durmamız lâzım geldiğini bize

ihbar eder. İyi düşüncecek olursak bir hadise hakkında iki ayrı hüküm verilemeyeceğine göre içtihadın birleştirilmesini icabeden kararlardan birinin hukuka aykırılık arz etmesi hemen daima mümkündür. Bu taktirde hukuka aykırı olan karar içtihadı birleştirme yolu ile hukuka uygun sayılırsa bu karar bir başka tevhide içtihad kararı ile değiştirilinceye kadar kaza makamları bu karar ile bağlı kalacaklarından önlerine gelen davalar için verecekleri kararlar yanlışlığa mahkûm edilmiş olur.

Bu tevhide içtihad kararı üzerinde bu kadar ısrarla duruşumuzun sebebi haddi zatinde hükûmetin kaçınmak istediği ve dördüncü maddenin hükmü dışında bulunan bir durum için dördüncü maddenin tatbiki kabil olduğunu beyan eylesidir. 1611 sayılı karar merhum Sabri Öney hadisesiyle açılmış çığırın tazammun ettiği tehlikeyi önlemek üzere hükûmetin istediği tefsire mahal olmadığını ifade etmek üzere ittihaz edilmiş iken bu tevhide içtihad durumu tamamen tersine çevirmekte, dördüncü maddenin derpiş etmediği bir üst derece ihdas etmekte muhasebei umumiye kanununun 82 nci maddesine aykırı olarak istisna dışında kadro fevkinde maaş verilmesini tecviz eylemektedir.

Çeşitli yönlerden mevzuata aykırı bulunan ve kadro mefhumunun adeta ortadan kaldıran bu tevhide içtihad kararının biran önce değiştirilmesini temenniye değer buluyoruz.

Kemal Galip BALKAR